

„JÓL ÁLL LÉNÁNAK AZ ÉLET”

Kertész Éva

VÉGEZZÜK A MUNKÁNkat, TELJESÍTJÜK AZ ELVÁRT HATÁRIDŐKET, A FELADATOKRA RÁHAJOLVA MEGOLDÁSOKAT KERESÜNK. MAJD IDŐNKÉNT FELNÉZÜNK, S MEGLÁTJUK AZ EREDMÉNYEK MÖGÖTT AZ OLYKOR HEROIKUS TELJESÍTMÉNYT, A FÁRADT ÉS REMÉNYTELI ARCOT - NEM IS TUDJUK, TALÁN BOLDOG VAGY SZOMORÚ. ÉS AKKOR ESZÜNKBE JUT, HOGY VALÓJÁBAN MINDENT ÉRTE CSINÁLTUNK. AZ EMBERÉRT.

Léna alig pár hete töltötte be a négy évét. Egy kirándulásból érkeztek haza szüleivel és testvérével, amikor belázasodott. Senki nem sejtette akkor, hogy pár nap múltán a tüdeje felmondja a szolgálatot, és a családnak szembe kell néznie a legrosszabbal, ami csak történhet. Gyógyulásáért ember feletti küzdelem indult, a Heim Pál Gyermekkorház és az Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet munkatársai és közös szaktudása kellett ahhoz, hogy a betegsége felett győzzön az élet.

Valamikor március közepén kezdődött. Egy ártatlan megfázással. Léna szülei, Sári és Andris edzetek voltak, mióta örökmozgó, vagány, cserfes gyermekük elkezdte az ovit, szinte nem telt el olyan hónap, hogy ne lett volna beteg. Mivel másnap belázasodott, a biztonság kedvéért elvitték a gyermekorvoshoz. A diagnózis tüdőgyulladás. Egészen addig a drámai pillanatig, amíg a Heim Pál Gyermekkorház intenzív osztályára kerültek, nem gondolta senki, hogy milyen óriási a baj. Ha nem a megfelelő helyre kerül..., ha nem az az orvos..., ha nincs az a gép..., ha nem akar annyira meggyógyulni... és még sok ha... kellett ahhoz, hogy Léna ma ismét oviba járjon, ahogy a kortársai.

Szoktatok beszélgetni azokról a hetekről?

Andris: Az elején igen, mindennap. Mindenben ezt láttuk, ide kanyarodtunk vissza. De nekünk most mások a vevőink, sokkal jobban ugrunk mindenre. Ha Léna köhög, vagy elmegy mellettünk a mentőautó, visszajön a félelem...

Sári: ...nem telik el nap nélküle, átszövi az ember életét. Ennél nehezebb nem lehet semmi. Megszűnik az idő, a hétköznapi dolgok elveszítik a jelentőségüket.

Mi adott erőt nektek?

Andris: Szembement ez az egész minden normalitással. Nem tudtam mást elképzelni, mint hogy Léna meggyógyul. Holott voltak pillanatok, amikor az orvosok azt éreztették velünk, hogy túl optimisták vagyunk, ha a gyógyulásban hiszünk.

Sári: Amikor a lélegeztetőgépre tették, hazajöttem, leroskadtam a földre és zokogtam, de aztán jött egy villanás, hogy én ezt nem engedhetem meg magamnak, nekem az a feladatom, hogy minden erőmmel azt sugározzam neki, hogy várjuk. Egyetlen alkalom volt, amikor nem tudtam abbahagyni a kórházban a sírást, és akkor úgy éreztem, hogy többet ártok azzal, ha az ágya mellett maradok. Többször nem fordult ez elő. A lelkünk mélyén tudtuk, hogy ez a vakhit egy mesterségesen fenntartott állapot, de

akkor, amikor az ember milliányi darabokra össze van törve, nincs más.

Hogyan kezdődött a betegség?

Andris: Minden gyorsan történt. Kirándultunk a családdal, hegyet másztunk, vidámak voltunk. Hazafelé kicsit köhögött Léna, gondoltam is, hogy megint megfázott. Másnapra belázasodott, emlékszem, éppen március 15. volt, elvittük a gyermekorvosunkhoz, aki rögtön megállapította, hogy tüdőgyulladása van. Azonnal kórházba került, de hiába kapta az antibiotikumot, nem lett jobban. Megint eltelt két nap, amikor egyszer csak azt mondták az orvosok, hogy nem tudnak segíteni, át kell szállítani a Heim Pál Gyermekkorházba.

Sári: Azt hittem, ez az egész egy rémálom, amiből másnap felébredünk, és minden jobb lesz, hiszen ez „csak” egy tüdőgyulladás, amiből mindenki szépen meggyógyul. De az egyik éjszaka minden összeomlott, kialakult a légmell, nem kapott levegőt, tele volt a tüdeje vízzel, az antibiotikum képtelen volt kifejteni a hatását. De a legszörnyűbb az volt, hogy a tüdő felmondta a szolgálatot. A felvételekből is jól látszik, hogy teljesen szétroncsolódott a szerv, felismerhetetlenné vált.

ÉVENTE MINIMUM 18 GYEREK

Léna és a rajta végzett beavatkozás története nem ért véget a gyógyulással. A Heim Pál Gyermekkorháznak a legjelentősebb hazai gyógyszer-nagykereskedő, a Hungaropharma felajánlott egy ECMO-készüléket, melynek ára 15 millió forint. Az eljárás engedélyeztetése, a gyermekkorház munkatársainak felkészülése, a bonyolult eljárás megtanulása elkezdődött. Évente mintegy 18-20 gyermekről tudunk, akik számára ez a beavatkozás életmentő.

Tisztában voltatok azzal, hogy mi történik a kislányotokkal?

Sári: Elmondták az orvosok, hogy Léna olyan állapotba került, hogy ha nem találnak SOS megoldást, akkor 24 óra alatt elveszítjük, mert nincs már gyógyszer, se eszköz, ami meggyógyíthatná. Ezen az éjszakán benn maradhattunk vele. Nehéz beszélni egy kómában lévő gyerekhez, ezért azt találtuk ki, hogy olvassunk neki a Harry Potterből, mert arra nagyon kíváncsi volt. Órákig olvastunk felváltva Andriszal, amikor odajött hozzánk Léna kezelőorvosa, és azt mondta, hogy neki van egy varázspálcája, egyenesen a Harry Potterből. És ebben a szürreális helyzetben még el is játszotta nekünk a varázslót.

Dr. Ofner Péter főigazgató főorvos
Gottsegen György Országos Kardiológiai Intézet

NEM A KITAPOSOBT MEZSGYÉN JÁRTUNK

Dr. Ofner Péter szerint „a Heim Pál Gyermekórházzal való együttműködés azért volt speciális, mert egy olyan kritikus állapotú gyerekről volt szó, akit egy rendkívül gyors összehangolt akcióval sikerült áthozni az intézetbe, ahol keringéstámogató eszközt alkalmaztunk. Ez tette végül lehetővé, hogy a végzetes tüdőgyulladásból ki tudjon gyógyulni.

Hogy egy gyermeket megmentettünk, az mindig egy csoda, aminek mindannyian örülünk, de ebben a különleges az volt, hogy ilyen indikációval talán még nem is találkoztunk. Nagyon ritka, hogy idáig fajuljon egy tüdőgyulladás. Az ECMO-kezelést főleg szívbeteg gyermekeknél és felnőtteknél alkalmazzuk, akiknek rövid távú keringéstámogatásra van szüksége, mert a keringés összeomlott. De a szóban forgó esetben az ECMO alkalmazása nem volt rutin tevékenység, nem a kitaposott mezsgyén jártunk.

A Heim Pál Kórház intenzívseinek a felkészültsége, a tudása volt az alapja annak, hogy ez a gyerek látóterünkbe került és megkapta azt az ellátást,

ami kellett - hangsúlyozza a GOKI főigazgatója. Erről kell, hogy szóljon az orvosi szakma: a közös gondolkodásról! Hogy széles látókörrrel, jó gondolkodással, naprakész felkészültséggel tudjunk dolgozni a betegért.

Az élet-halál kérdése a legnagyobb kérdés, s akik ezt a szakmájukban megélik, azok átélik azt a csodát, hogy a szinte reménytelenül súlyos állapotú ember is átfordítható az életbe. Habár az élet rejtelmébe avatkozunk be, s ez nap mint nap megérint bennünket, hiba lenne meghatódni a magunk nagyszerűségétől. Persze nem baj, ha néha elgondolkozunk ezen, de soha sem szabad túlzásba esni, mert az bénítja a cselekvőkészséget, a racionális döntéseket.

ERRŐL KELL, HOGY SZÓLJON AZ ORVOSI SZAKMA: A KÖZÖS GONDOLKOZÁSRÓL!

Dr. Nagy Anikó főigazgató főorvos
Heim Pál Gyermekórház

A KULCS MAGA AZ EMBER

„Olyan gyulladásos betegsége volt ennek a kicsi lánynak, ami a tüdő szövetének a nagyon gyors szétesését eredményezte - magyarázza Léna szövődményét a Heim Pál Gyermekórház főigazgató főorvosa. Egy rendkívül agresszív ágens elkezdte szétmállasztani a tüdőszövetet. Minden egyes lélegzetvétel szakadást okozott a szövetekben, ráadásul a betegség rettenetesen gyors lefolyású volt.

Eljutottunk odáig, hogy akkor és csak akkor van esély az életben maradásra, ha kiiktatjuk a tüdő működését. Egyik éjszaka jött a telefon a kollégáimtól, hogy olyan gyors a romlás, hogy azonnal dönteni kell, s egyúttal engedélyt kértek ahhoz, hogy a kardiológiai intézettel felveszék a kapcsolatot. Tudtuk ugyanis - folytatja dr. Nagy Anikó -, hogy a kardiológiai intézetben rutinszerűen használják az ECMO készüléket, ami arra való, hogy a keringés összeomlásakor támogassák és helyettesítsék a tüdő működését. Fél órán belül együtt volt a két intézet csapata és ezzel elkezdődött a közös gondolkodás, majd a közös küzdelem a gyerek életéért.

Először az ereket kellett összekötni a géppel, de még az is kérdéses volt, hogy a gyerek túléli-e a szállítást a kardiológiai intézetbe. Számos kérdést megvitattunk, egyebek között azt, hogy ha ez a készülék nem tud segíteni a gyermek állapotán, akkor nincs további lehetőség, le kell mondanunk róla. A kezelés megkezdése után a mi orvosaink jártak át a gyermekhez, és nem tehetünk mást, mint vártuk, hogy a tüdő szövetei regenerálódjanak. Amikor megérkezett a hír, hogy levették a gépről, akkor itt szabályosan örömmünnepe volt.

Azóta is sokszor eszembe jut ez az eset, amely számunkra azokról a munkatársainkról is szól, akik nem ismerve lehetetlent, a hivatásukat mindenek elé helyezték. Az ilyen helyzetekben az adja az igazi lökést, hogy amikor gyorsan kell a segítség, nem zárulnak be a kapuk, ahová a kulcs maga az Ember.”

AMIKOR MEGÉRKEZETT A HÍR, HOGY LEVETTÉK A GÉPRŐL, AKKOR ITT SZABÁLYOSAN ÖRÖMMÜNNEPE VOLT.

Andris: A műtét jól sikerült, működött a gép, de ezzel még nem volt vége, mert mindennap azt hallottuk, hogy még bármi történhet, várunk kell és ha szerencsénk van, megtörténhet a csoda... És valóban, minden másodpercben erre a csodára vágytunk.

Mi volt az első jó hír?

Andris: Több hét után kaptuk az első jó hírt, úgy tűnt, hogy a tüdő kezd regenerálódni. Kevéssel ezután csökkentették a nyugtatóját, és két hét kóma után reagált a külső jelekre. Majd eltelt még 24 óra, és levették a lélegeztető gépről. Akkor mondta Novák doktornő, hogy jól áll Lénának az élet.

Sári: Amennyire felfoghatatlan volt, hogy egyik napról a másikra összeomolhat az élet, és elveszíthetjük a gyermekünket, annyira nehéz volt hinni, hogy jobbra fordulhatnak a dolgok. Messziről jött vissza a mi Lénánk, és nem volt ez sima út, a tüdő még mindig tele volt apró lyukakkal, készültünk a műtetre, amire végül nem került sor, és hol a belső vérzés okozott nagy ijedséget, hol a hallucinációk, a kislányunk iszonyatos halálfélelme...

Feltűnt nektek, hogy többször a szerencséivel magyarázzátok a gyógyulást?

Andris: Utólag keressük persze a dolgok értelmét, magyarázzuk egymásnak is, hogy mi mi miatt tör-

tént. Arra jutottunk, hogy a mi erős gyerekünk talán kitaposott egy addig járatlan utat, és a sorstársainak mostantól valamivel könnyebb lesz a gyógyulás. Azt gondoljuk, hogy szerencsénk volt.

Sári: Igen, mert sokszor éltük meg, hogy az orvosok elmentek a végsőig a gyógyítás eszközeiben, és amikor már semmi sem segített, akkor jött valami nem várt fordulat, ami jobb irányba vitte a dolgokat. Ezt nevezzük mi szerencsének. Annyi embernek ez ereje segített nekünk, hogy ez így alakult.

A sok bizonytalanság, a rettenetes a legrosszabbtól kitörölhetetlen nyomokat hagyott a szülők életében, de Sári és Andris hisznek abban, hogy szenvedésük újabb gyerekeknek ad reményt a gyógyulásra. „Néha nehéz volt elhinni, hogy egyáltalán él-e az a kis mozdulatlan test, amikor csak azt láttuk, hogy tizenvalahány gép tartja életben, és napok óta nem mozdul. Volt egy dal - meséli Sári elcsukló hangon-, amit akkor énekeltem neki, amikor kómában volt. Arról szólt, hogy bármeddig várjuk, nem kell sietnie, csak gyógyuljon meg, mi itt leszünk. Amikor kijött a kórházból, egyszer megint ezt a dalt dúdoltam, és akkor mondta Léna, hogy mama, ezt ne dúdold többé, mert már meggyógyultam.”